

Lauksaimnieku organizāciju jautājumi/atbildes 2017.gada 25.jūlija sanāksmei

Platību maksājumi

1. Vai ir sagatavots aptuvenš grafiks 2017.gada atbalsta maksājumiem vai to avansam un tā procentiem par galvenajiem atbalsta veidiem (VPM, saistītie maksājumi par slaucamajām govīm, t.s. MLA)? Ar kādu maksājumu saņemšanu var rēķināties šajā – 2017.kalendārājā gadā?

Aptuvenš grafiks 2017.gada atbalsta maksājumiem vai to avansam:

Oktobris – VPM, ADSI avanss

Novembris – VPM, ADSI, BLA avanss

Decembris – VPM, MLS, ZAL, ADSI, SAU, SDA, SVR, SMI, SAP, SSG, BLA, IDIV, BDUZ gala maksājumi

Par avansa procentiem un atbalsta veidiem: to nosaka Zemkopības ministrija saskaņā ar Regulām, parasti septembrī.

2. Kādi šajā gadā ir platību maksājumu pieteikumu rezultāti, salīdzinot ar iepriekšējo gadu?

Atlasīti dati par iesniegumiem, kuri nav atsaukti un kuriem ir VPM/MLS (pieteikumus 2017.gadam šobrīd administrē, dati tāpēc mainīgi).

	2016.gads	2017.gads	Starpība
Pieteikumu skaits	59930	58611	-1319
Deklarētā platība, ha	1 695 273,23 ha	1 708 562,86 ha	+13 289,63 ha

3. Vai paredzēts fizisko kontroļu gaitā īpaši apsekot to pretendentu saimniecības, kurās pieteiktas lielas ilggadīgo zālāju platības, bet tajās nav zālēdāju mājdzīvnieku?

Saimniecības, kurās ir tikai zālāju platības un nav dzīvnieku, ir mazāk riskantas, jo saņem tikai VPM un zaļināšanas vai tikai Mazā lauksaimnieka shēmas maksājumu. Dienests ir identificējis riskus. Ir saimniecības, kurās bez lopiem deklarē kultūras, kas nav 710 (ilggadīgie zālāji) un 720 (aramzemē sētie zālāji), lai varētu saņemt ADSI atbalstu. Attiecībā uz šāda veida saimniecībām ir izveidots "risku grozs", kas tiek izmantots iesniegumu atlasē pārbaudēm uz vietas, lai pārbaudītu ADSI atbalstu.

Papildus pārbaudēm uz vietas pļaušanas nosacījumu ievērošana tiek izvērtēta Dienesta katru gadu veiktajā lauksaimniecībā izmantojamo zemju apsekošanas laikā.

4. Sakarā ar lietaino laiku ir grūtības ar sienu sagatavošanu. Kādēļ LAD nepārceļ lopbarības sagatavošanas datumu uz 15.09? Cilvēki satraucas, pļauj platības, pūdē lopbarību, un pēc tam nezina kur to iegādāties!

5. Vai sakarā ar šī gada lietaino laiku tiks pagarināts zālāju pļaušanas datums. Līdz šim brīdim ir izdevies savākt tikai 1/4 no platības. / Vai šogad nav iespējams ierosināt pagarināt pļavu applaušanas termiņu pēc 15.augusta? Z-Vidzemē tikai šobrīd sākas siena laiks, pastāv risks nepaspēt nopļaut pļavas un sagatavot barību līdz noteiktam termiņam, it sevišķi saimniecībās, kas pērk pakalpojumu. Šogad vasara ir ne tikai lietaina, bet arī auksta un jau pavasarī visu veida augiem vēģētācijas laiks ir iekavējies par 2-3 nedēļām.

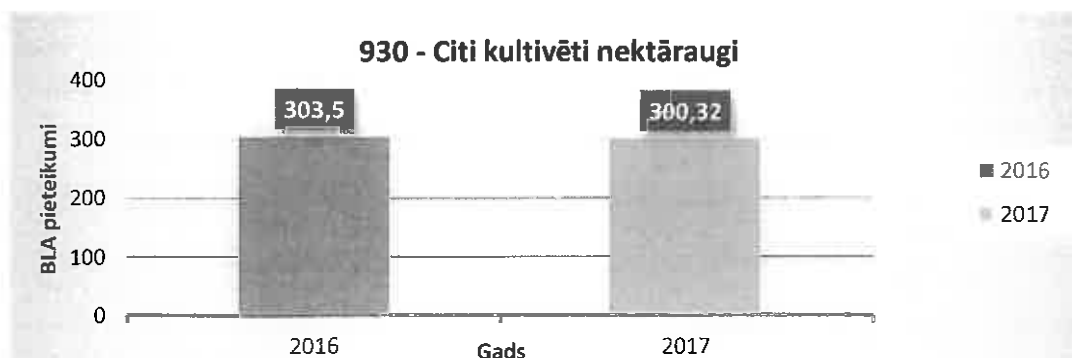
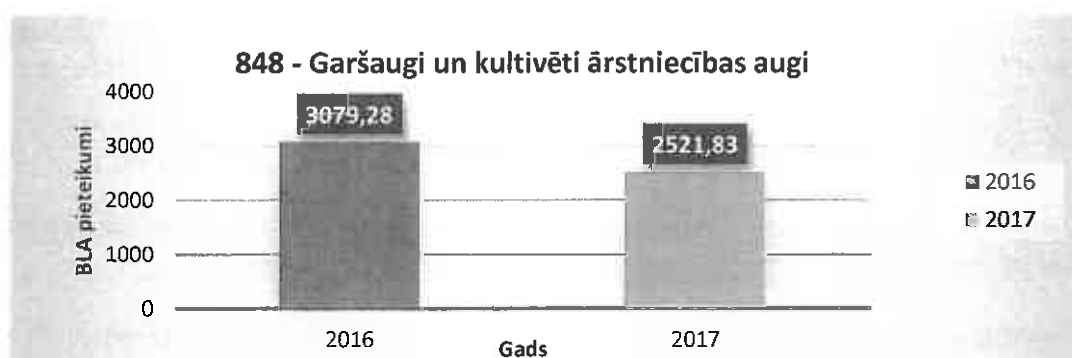
Zālāju pļaušanas un novākšanas termiņš tiek pagarināts līdz 15. septembrim.

6. Kāda šogad situācija ar ķimeņu, ārstniecības augu un savvaļas ārstniecības augu vācēju pieteikumiem, jo īpaši bioloģiskajās saimniecībās?

Vispirms jāatzīmē, ka 2016.gadā garšaugiem un ārstniecības augiem bija noteikts viens kultūraugu kods (848), bet 2017.gadā ķimenēm, mārdadzim, sinepei un koriandram tika piešķirti atsevišķi kultūraugu kodi, līdz ar to 2016.gadā minētiem kultūraugiem atsevišķi platības netika norādītas.

Garšaugu kopējā uz BLA atbalstu pieteiktā platība 2017.gadā, salīdzinot ar 2016.gadu ir samazinājusies par 557,45 ha jeb par 18%. Platības samazinājumu ietekmēja dažu garšaugu un kultivētu ārstniecības augu (ķimene, sinepe, mārdadzis, sējas koriands) noteiktais atbalsta apmērs par 1 ha atbalsttiesīgās platības.

Ja 2016.gadā ķimenei, mārdadzim, sinepei, koriandram atbalsta likme bija noteikta 399 EUR/ha, tad 2017.gadā - 117 EUR/ha.

Garšaugu un kultivētu ārstniecības augu tabula

Kods	Kultūraugs	BLA pieteikumi			Saimniecību skaits, kurās tiek audzēti garšaugi, ārstniecības augi
		2016	2017	Starpība	
		deklarētie ha			
848	Garšaugi un kultivēti ārstniecības augi (fenhelis, baziliks, timiāns, estragons, anīss, majorāns, oregano jeb raudene, salvija, izops, piparmētra, pupumētra, vērmēle, lofants, naktssvece, deviņvīru spēks, ābolmētra, citronmelisa, tauksakne, ehinācija, ārstniecības lupstājs, dižzirdzene, raspodiņš, sirds mātere)	3079,28	277,68	-2801,60	21
874	Parastās dilles		0,43	0,43	1
877	Sējas koriandrs jeb kinza		24,96	24,96	5
878	Ķimene		1933,20	1933,20	45
879	Mārdadzis		85,81	85,81	8
880	Sierāboliņš		21,08	21,08	2
881	Kumelīte		149,03	149,03	3
882	Kliņģerīte		1,10	1,10	1
883	Cigoriņš		7,96	7,96	1
884	Ārstniecības gurķene		20,58	20,58	4
930	Citi kultivēti nektāraugi (ežzieme, biškrēsliņš, pūķgalve, melisa, daglītis, dedestiņa, kaķumētra)	303,50	300,32	-3,18	83

Par savvaļas ārstniecības augu vācējiem:

2016.gadā savvaļas ārstniecības augu vācēji bija 68 atbalsta pretendenti, kuriem kopējā 710 KKoda apstiprinātā platība sastādīja 1 918 ha.

No šiem 68 atbalsta pretendentiem tikai 11 klientiem 710 KKods iesniegumā pārsniedz 50 ha, ko paredz šī brīža MKN 171.

Šobrīd LAD ir uzsācis savas ikgadējās kontroles uz vietas saimniecībā, par to rezultātiem varēsim informēt rudenī, atbilstoši konstatētajiem faktiskajiem apstākļiem.

7. Vai šobrīd esošā bioloģiskā saimniecība nākošgad varēs samazināt apsaimniekojamo platību vairāk par šobrīd noteikto, jo šobrīd noteiktie ieņēmumi 200 eiro uz 1 ha apsaimniekojamās platības gaļas liellopu saimniecībai, sevišķi saimniecībai, kas šobrīd paplašinās, nav sasniedzami arī divu gadu periodā. Tas ir grūti sasniedzams arī saimniecībai, kas atrodas ainavu apvidū un BDUZ platības.

Šobrīd MK noteikumu Nr.171 "Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību vides, klimata un lauku ainavas uzlabošanai 2014.-2020.gada plānošanas periodā" noteiktā saistību svārstību platība ir 10% robežās, kas nozīmē, ka piesakot līdz 10% mazāku BLA platību, saistības netiks pārtrauktas.

Ja klienti nevar izpildīt, kādu no jaunajām MK noteikuma prasībām, piemēram, minimālie ieņēmumi uz BLA, tad atbilstoši MK not. 171 21.punktam klients drīkst rakstīt LAD iesniegumu un atteikties no saistībām, pamatojot to ar izmaiņām MK noteikumos, par kurām klients nebija informēts uzņemoties BLA saistības. Šādā gadījumā LAD klienta BLA saistības pārtrauks bez atmaksas. Jāņem vērā, ka šāda iespēja ir tikai šogad, jo jaunās prasības ir stājušās spēkā šogad.

Šobrīd LAD nav informācijas par to, ka 2018.gadā saistību svārstību robeža tiktu palielināta.

8. Vai patiesas baumas, ka ar 2018. gadu netiks maksāts mazāk labvēlīgais maksājums, un ka bioloģiskajām saimniecībām BLA samazinās uz pusi, jo nepietiek naudas. Vai ir pamats uztraukties?

Šobrīd LAD nav informācija par to, ka 2018.gadā plāno samazināt BLA likmes. Jau 2017. gada MK noteikumos ir ļoti lieli ierobežojumi attiecībā uz klientiem, kuri drīkst uzņemties jaunas BLA saistības vai esošie BLA klienti paplašināties, lai netiktu pārsniegti finanšu resursi.

Investīcijas

9. Vai būs kādas projektu iespējas, lai ierīkotu dziļurbumu, kas nepieciešams lopu dzirdīšanai (labturības prasību nodrošināšanai).

Pašreiz notiek diskusijas par labturības mērķa nosacījumu ieviešanu. Bet līdz šim pasākuma "Ieguldījumi materiālajos aktīvos" ekonomiskā mērķa ietvaros ir bijusi atbalstāma investīcija "Dziļurbuma ierīkošana".

10. Vai tiks pārdalīts MLS finansējums no tiem reģioniem, kur nauda palika pāri uz tiem reģioniem, kur iesniegto projektu skaits ir lielāks, kā tiem piešķirtais finansējums?

Finansējumu nav iespējams pārdalīt starp reģioniem, jo jāievēro izsludinātais racionalizācijas princips.

11. Vai tiek plānota vēl viena MLS projektu kāрта, tajās LAD reģionālajās pārvaldēs, kur pieteicies mazāk atbalsta pretendenti, nekā bija izsludinātais finansējums?

Pašreiz šis jautājums nav diskutēts ar ZM, jo jā sagaida pēdējās kārtas vērtēšanas rezultāti.

12. Kā tiek definēta mērķa "attīstīta saimnieciskā darbība" izpilde pasākumā "Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstīšanā"?

Atbilstoši MK noteikumiem Nr.320 pasākumā "Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstīšanā" mērķa "attīstīta saimnieciskā darbība" izpilde šo noteikumu izpratnē nozīmē, ka trešajā noslēgtajā gadā pēc projekta īstenošanas palielina kopējo neto apgrozījumu vismaz par 10 % no projekta attiecināmo izmaksu summas apmēra projekta īstenošanas nozarē, vienlaicīgi nesamazinot kopējo neto apgrozījumu un nodrošinot to visu projekta uzraudzības laiku.

13. Vai šī pasākuma ietvaros ir attiecināmas videonovērošanas sistēmas izveidošanas izmaksas un laukuma pie ražošanas ēkas labiekārtošana, ja ražošanas ēka uzņēmumā jau ir uzbūvēta iepriekš?

Pasākumā "Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstīšanā" ir attiecināmas videonovērošanas sistēmas izveidošanas izmaksas un laukuma pie ražošanas ēkas labiekārtošana, ja ražošanas ēka uzņēmumā jau ir uzbūvēta iepriekš.

14. Pašreizējā uzņēmuma struktūrvienība ir reģistrēta lauku teritorijā (jau 2009.gadā), bet pašā uzņēmuma juridiskā adrese tikai 2016.gadā (reģistrēta lauku teritorijā, līdz šim pilsētas teritorijā), bet plāno reģistrēt jaunu struktūrvienību, arī lauku teritorijā, jo tur ir iegādāts īpašums ražošanas paplašināšanai un uz tajā arī ir paredzēts realizēt plānoto projektu. Nozare NACE 2 31. Mēbeļu ražošana. Jautājums ir par MK 320 2.pielikuma 8.kritēriju punktam – vai šajā gadījumā uzņēmums var saņemt 20 punktus par uzņēmējdarbības ilgumu.

Norādītajā situācijā tiks ņemts vērā laiks, no kura VID ir reģistrēta struktūrvienība, kas atrodas lauku teritorijā.

15. Cik lielu finansējumu tiek plānots izsludināt nākošajā IMA 4.1.pasākuma kārtā un cik kārtas šajā pasākumā vēl tiek plānotas 2014.-2020.gada plānošanas periodā?

Publiskā finansējuma atlikums IMA 4.1. apakšpasākumā ~ 143 milj.EUR.

Ja sludina vēl 3 kārtas, tad var izsludināt ~ 47 milj.EUR katrā kārtā (2017.; 2018.; 2019.).

Ja sludina vēl 4 kārtas, tad var izsludināt ~ 35,8 milj.EUR katrā kārtā (2017.; 2018.; 2019.; 2020.).

16. Kādas ir būtiskākās plānotās izmaiņas MK noteikumos IMA pasākumos uz nākamo kārtu?

Plānotās izmaiņas MK noteikumos Nr.600 (IMA)

4.1.APAKŠPASĀKUMS (Lauksaimniecība)

- Ekonomiskā mērķa (2A) sasniedzamie rādītāji visām investīcijām būs jāpalielina 5% apmērā (*iepriekš 10% vietā*);
- 2A tiks paredzēts mērķis – uzlabos dzīvnieku labturības apstākļus vai nodrošinās biodrošību (biodrošība cūkkopības un vistkopības nozarē).
- Ieguldījumus varēs izmantot kopīgi viena vienota (saistīto) uzņēmumu ietvaros.
- Izmaiņas atbalsta intensitātēs 4.1.:
 - ✓ Piena lopkopībā nesaņems papildus 10% par zālējumiem,
 - ✓ Biodrošības investīcijām +10%;
 - ✓ Meteostaciju izveidošanai ilggadīgajiem stādījumiem +10%;
 - ✓ Graudu kaltēm, ja izmanto atjaunojamus energoresursus + 5%;
 - ✓ Precīzajām tehnoloģijām (miglētāji, mēslošanas tehnika) + 10%;
 - ✓ Investīcijām dārzkopības nozarē + 10%;

(Kopējā intensitāte nevar pārsniegt 50%, izņemot jauno lauksaimnieku līdz 90%).

4.2.APAKŠPASĀKUMS (Pārstrāde)

- Ja uzņēmuma apgrozījums ir līdz 1.milj., tad pamata intensitāte palielināta līdz 40% (*iepriekš 30%*);
- Ja uzņēmums pārstrādā savu saražoto pamatizejvielu + 10%;
- Jauna pārstrādes uzņēmuma izveidošanai var saņemt atbalstu līdz 500 000 EUR, ar nosacījumu, ka jaunā uzņēmuma vadītājam ir vismaz 2 gadu pieredze tāda pārstrādes uzņēmuma vadīšanā, kura neto apgrozījums ir vismaz 250 000 EUR.

(Kopējā intensitāte nevar pārsniegt 50%)

4.3.APAKŠPASĀKUMS (Meliorācija)

- Lauksaimniecības zemes meliorācijā uz atbalstu nevarēs pretendēt, bez ieņēmumiem no lauksaimniecības. Jānodrošina ieņēmumi no lauksaimniecības bioloģiskie- 200 EUR uz ha un pārējiem 285 Euro/ha;
- Kopprojektiem un vides elementiem būs vienāda atbalsta **intensitāte 60%**, izslēdzot mākslīgu kopprojektu veidošanos ar paaugstinātām intensitātēm.

No 28.06.2017. stājušies spēkā grozījumi mežu pasākumu MK noteikumos Nr.455:

- Turpmāk mežu pasākumiem nākamajās kārtās projektu īstenošanas vieta būs **visa Latvijas teritorija** (iepriekš bija lauku teritorija).
- Ja VMD pārskatā uzrādītā stādu materiālu kategorija – “atlasīts”, “uzlabots” vai “pārākš”, tad piemēro 70%, bet, ja stādu materiālam norādīts – “**ieguves vieta zināma**”, tad atbalsta intensitāte ir jāpārrēķina uz atbalsta intensitāti 60%. **Šo varēs attiecināt arī jau apstiprinātiem projektiem**, kas iesniedz VMD pārskatu par ieaudzēšanu.

Dažādi

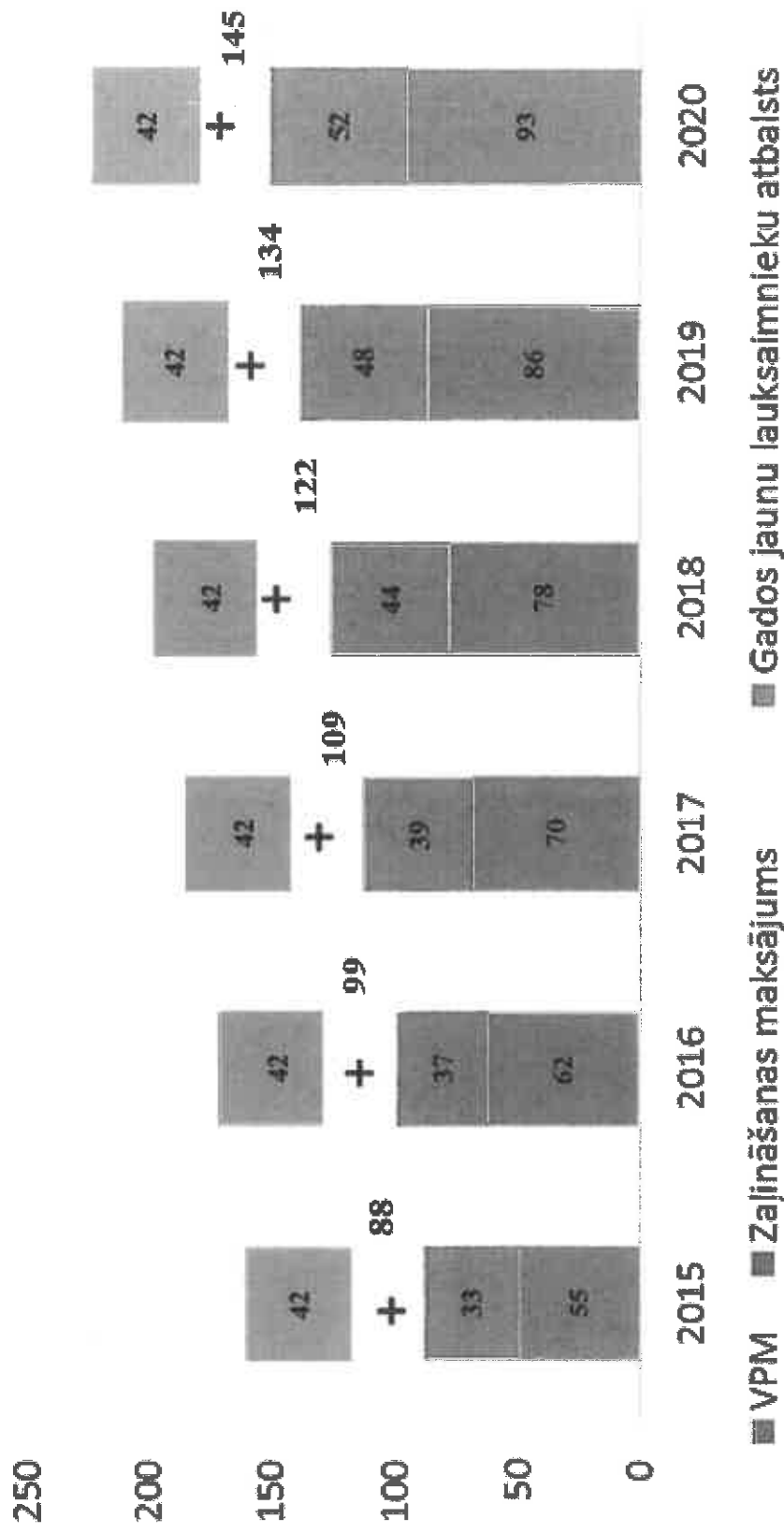
17.Saimniecības ir nobažījušās par situāciju, saistībā ar Āfrikas Cūku mēri, jo ir gadījumi, kad ierodas LAD kontrole saimniecībā, kas tikko ir izstaigājuši laukus fiziskajā kontrolē, kā zināms Āfrikas cūku mēris var būt arī ne tikai mežos, jo cūkas staigā visur, līdz ar to arī var būt tā, ka izstaigā laukus ierodas saimniecībā un pēc tam iet un fotogrāfē kūtī govis un tajā skaitā cūkas. Saimniecības ir bažīgas par to, ka šādā ceļā var iznēsāt Cūku mēri pa saimniecībām!

Ņemot vērā nopietno situāciju ar Āfrikas cūku mēri, LAD, veicot kontroles, ievēro visus drošības noteikumus. Ja saimniecībā ir cūkas (t.sk. LDC datubāzē tas ir redzams) un saimnieks nevēlas laist iekšā kūtī LAD inspektoros, lai pārliecinātos par dzīvnieku skaitu, tad uz darba bloka kartēm atzīmējam, ka pārbaudi saimnieks neļauj veikt sakarā ar Āfrikas cūkas mēri un datus Dienests pārbauda tikai dokumentāli.

Lauku atbalsta dienests

1. Tiešo maksājumu provizoriskās atbalsta likmes, €/ha

2015. un 2016.g. faktiski izmaksāts
2017.-2020.g. provizoriskās atbalsta likmes (aprēķinātas, pamatojoties uz
2016.gada VPM atbalstīto platību)

Lauku atbalsta
dienests

2. Brīvprātīgā saistītā atbalsta provizoriskās likmes

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. Slaucamās govīs	125	142	169	178	198	219
2. Kazu mātes	66	59	24	24	24	24
3. Liellopi	77	77	105	149	169	179
4. Aitu mātes	13	18	19	22	22	22
5. Cietes kartupeļi	343	367	409	409	409	409
6. Sertificētas stiebrzāļu, lopbarības augu sēkla	90	116	116	116	116	116
7. Sertificētas sēklas kartupeļi	502	505	505	505	505	505
8. Sertificēta labības sēkla	90	104	104	104	104	104
9. Vasaras rapsis	74	81	13	13	13	13
10. Augļi un ogas	158	152	160	178	195	211
11. Dārzeņi	502	536	385	427	469	506
12. Proteīnaugi	82	72	120	133	146	157
13. Mieži	33	36	30	32	34	36

2015. un 2016. g. faktiski izmaksātās likmes; 2016. – 2020. provizoriskās atbalsta likmes saskaņā ar ziņoto EK